

стануть запорукою стійкості зовнішньої політики України та її інтеграції у глобальну систему демократичних цінностей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Юрченко О. А., Публічна дипломатія як форма міжнародних комунікацій, її роль у формуванні іміджу України, Економіка та суспільство, 2024 URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-124>

2. Ємельянов В. М. Механізми реалізації культурної дипломатії в сучасних умовах / В. М. Ємельянов, С. М. Гололобов // Інвестиції : практика та досвід : наук.-практ. журн. – 2024. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2601>

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ СОТ

Р. І. Тур, здобувач вищої освіти,

Д. В. Хлистун, здобувачка вищої освіти,

Т. О. Погорєлова, науковий керівник, доцентка,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Організаційний механізм регулювання міжнародної торгівлі СОТ передбачає створення глобальних правил, контроль за їх дотриманням та вирішення торгових спорів між країнами-членами. Він базується на системі багатосторонніх угод, які визначають принципи вільної, передбачуваної та максимально легкої торгівлі, а також включає механізми для врегулювання конфліктів та сприяння лібералізації торговельних відносин.

Основні елементи організаційного механізму СОТ:

1) Конференція та Генеральна рада - це вищі органи СОТ, які відповідають за прийняття рішень та загальне управління;

2) Рада з торгівлі товарами, послугами та інтелектуальною власністю - ці ради відповідають за координацію та контроль за дотриманням відповідних угод;

3) Орган врегулювання спорів - це ключовий механізм СОТ для розв'язання торгових конфліктів між країнами-членами шляхом консультацій та, за необхідності, арбітражу;

4) Секретаріат СОТ - цей адміністративний орган надає підтримку в роботі всіх органів СОТ та консультує країни-члени.

Мета діяльності СОТ:

1) створення стабільного та передбачуваного торговельного середовища: завдяки встановленню чітких правил, СОТ сприяє лібералізації міжнародної торгівлі;

2) захист прав та інтересів країн-членів: організація забезпечує, щоб торгівля відбувалася на основі справедливості та рівних умов;

3) сприяння економічному розвитку: зменшення бар'єрів у торгівлі сприяє зростанню світової економіки.

Основна діяльність СОТ:

1) адміністрування угод: СОТ контролює виконання своїх угод, які охоплюють торгівлю товарами, послугами та інтелектуальною власністю;

2) торговельні переговори: вона служить форумом для членів для ведення переговорів щодо нових торговельних угод та зменшення торговельних бар'єрів;

3) огляд торговельної політики: Орган з огляду торговельної політики періодично переглядає торговельну політику членів, щоб забезпечити її відповідність правилам СОТ;

4) врегулювання спорів: СОТ забезпечує механізм вирішення торговельних спорів між країнами-членами, створюючи групи для розгляду скарг та надання звітів;

5) розвиток потенціалу: СОТ допомагає країнам, що розвиваються, розвинути свій торговельний потенціал за допомогою програм та ресурсів, включаючи Міжнародний торговий центр.

Центральним елементом мандату СОТ є її механізм вирішення спорів, який забезпечує структурований процес вирішення торговельних конфліктів між країнами-членами. Цей механізм включає етапи консультацій, розгляду за дорученням експертів, апеляційного перегляду, впровадження та нагляду за дотриманням. Ефективність цієї системи зміцнила верховенство права в міжнародній торгівлі, сприяючи більш стабільному та передбачуваному торговельному середовищу.

СОТ діє на основі низки основних принципів, що включають недискримінацію, взаємність, прозорість та забезпечення запобіжних клапанів для захисту вітчизняної промисловості від раптового зростання імпорту. Ці принципи закріплені в серії всеохоплюючих угод, що формують правову основу світової торговельної системи.

Критично важливою функцією СОТ є її механізм вирішення спорів, розроблений для забезпечення структурованого та неупередженого процесу вирішення торговельних конфліктів між країнами-членами. Цей механізм гарантує, що торговельні спори врегулюються на основі узгоджених правил і процедур, тим самим підтримуючи цілісність і стабільність світової торговельної системи.

Правила СОТ суттєво вплинули на світову торгівлю, сприяючи лібералізації торгівлі, посилюючи стабільність ринку та сприяючи економічному зростанню завдяки підвищенню ефективності та продуктивності. Однак організація також стикається з викликами та критикою, такими як уявна неефективність у процесі прийняття рішень,

упередження на користь розвинених країн та періодичні труднощі із забезпеченням дотримання законодавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. World Trade Organization. (n.d.). Understanding the WTO. Retrieved from https://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/understanding_e.pdf
2. СОТ. (2023). Статистичний огляд світової торгівлі 2023. Отримано з https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/wts2023_e/wts23_toc_e.htm
3. СОТ. (2019). Система врегулювання спорів СОТ 1995-2019 : набір даних та її опис. Отримано з https://www.wto.org/english/res_e/reser_e/ersd201909_e.htm